

باسمه تعالی	نام درس : علوم و فنون ادبی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
تعداد صفحه : ۴	نام و نام خانوادگی :	اداره آموزش و پرورش شهرستان سرخس
مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	شماره دانش آموزی :	دیپستان نمونه دولتی پژوهش
تاریخ امتحان : ۹۶/۳ /	پایه و رشته : دهم انسانی	نوبت امتحانی : نیمسال اول
نام طراح : سیده فاطمه کاظمی یزدی		
شهناز ساجدی		

ردیف	سوالات	صفحه ی اول	بارم
	الف - فصل اول : کلیات (۱/۵ نمره)		
۱	جای خالی را با کلمه ی مناسب پر کنید + قلمرو ادبی : سطح آوایی ، سطح ، سطح		۰/۵
۲	در کدام یک از عبارات زیر فصاحت و در کدام یک بلاغت رعایت نشده است ؟ الف - کمان آزنداک شد ، ژاله و تیر ب- روی اگر باز کند حلقه ی سیمین در گوش همه گویند که این ماهی و آن بر این		۰/۵
۳-	نوع ادبی این سروده را بنویسید + « به سهراب بر تیر باران گرفت / چپ و راست جنگ سواران گرفت »		۰/۵
	ب - فصل دوم : تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۱/۵ نمره)		
۴	به شاخه ی جنوبی از گروه غربی « » یا « پهلوی » می گویند +		۰/۲۵
۵	صحیح یا غلط بودن عبارت « نثر کتاب کلیده و دمنه موزون است » را با علامت « ص یا غ » مشخص کنید + ()		۰/۲۵
۶	پدر شعر فارسی کیست ؟		۰/۲۵
۷	کدام گزینه از مختصات « ادبی » سبک خراسانی شمرده می شود ؟ الف - اشعار پند آمیز و اندرز گونه این دوره ، ساده است و جنبه عملی و دستوری دارد + ب- استفاده از آرایه های ادبی ، طبیعی و معتدل است + و در توصیفات بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می شود + پ- مضمون عمده ی اشعار این سبک ، حماسه ، مدح و اندرز است + ت- شعر واقع گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی ، ساده ، محسوس و عینی است +		۰/۲۵
۸	ادبیات تعلیمی با کدام شاعران به اوج رسید +		۰/۵
	پ - فصل سوم : موسیقی شعر (۴ نمره)		
۹	درستی و نادرستی موارد زیر را با « ص » یا « غ » مشخص کنید + الف- وزن و آهنگ به انتقال بهتر مفاهیم کمک می کند + () ب- اساسی ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است ()		۰/۵
۱۰	بیت زیر را از نظر عاطفه و حس و حال بررسی کنید و بنویسید + « ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مرحبا »		۰/۵

	سوالات	صفحه ی دوم								
۵/۰	<p>واژه های هم وزن ستون یک و دو را به یکدیگر وصل کنید. (یک واژه در ستون ب اضافی است)</p> <table border="1" data-bbox="164 247 1458 499"> <thead> <tr> <th data-bbox="164 247 813 300">الف</th> <th data-bbox="813 247 1458 300">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="164 300 813 352">۱- نشانی</td> <td data-bbox="813 300 1458 352">۱- نمایه</td> </tr> <tr> <td data-bbox="164 352 813 405">۲- بهانه</td> <td data-bbox="813 352 1458 405">۲- خوشحالی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="164 405 813 499"></td> <td data-bbox="813 405 1458 499">۳- تخصص</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- نشانی	۱- نمایه	۲- بهانه	۲- خوشحالی		۳- تخصص	۱۱
الف	ب									
۱- نشانی	۱- نمایه									
۲- بهانه	۲- خوشحالی									
	۳- تخصص									
۵/۰+	تعداد هجاها و نوع هجاهای پایانی کلمه ی « آسمانی » را مشخص کنید.	۱۲								
۱	<p>با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید + نشود فاش کسی آنچه میان من و توست الف- ردیف کدام است ؟ ب- واژه های قافیه را مشخص کنید + پ- حروف قافیه و قاعده آن را بنویسد +</p> <p>تا اشارات نظر نامه رسان من توست</p>	۱۳								
۱	مصرع « اگر کاری کنی مزدی ستانی » را تقطیع هجایی کنید.	۱۴								
ت- فصل چهارم : زیبایی شناسی (بدیع لفظی) (۳ نمره)										
۱	<p>در مصرع « مه روی تو ، شب بوی تو ، گل بوی تو دارد » الف - نمونه واج آرایبی را بیابید + ب- جناس و نوع آن را بنویسید +</p>	۱۵								
۵/۰	<p>در کدام بیت آرایه ی تکرار « واژه آرایبی » وجود دارد ؟ چرا ؟ الف- خرم تن او که چون روانش ب- این جان و دل و دیده پی دیدن اوست از تن برود سخن روان است جان و دل و دیده را به دیدارت دهیم</p>	۱۶								
۵/۰	<p>هم ریشگی دو یا چند واژه در حروف اصلی با ریشه ، به هم ریشگی « ++++++ » هم گفته می شود + آن را در شعر زیر مشخص کنید (۱-) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم شوند اندر نعیم گل (۲-)</p>	۱۷								
۱	<p>در عبارت زیر ارکان سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید + و در باره ی ارزشیابی موسیقایی آن بنویسید + « صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد »</p>	۱۸								

بارم	صفحه ی سوم	سوالات	ردیف
		ث – کالبد شکافی شعر (۵ نمره)	
۱		در باره ی لحن و نحوه ی خوانش شعر زیر توضیح دهید + مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد کر رخ نوربخش او نور نثار می رسد	۱۹
۱		با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید + مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود یکی نماند کنون زان همه ، بسود و بریخت الف – دو ویژگی زبانی : ب – دو ویژگی ادبی:	۲۰
۱		اشعار زیر را از نظر فکری بررسی کنید + الف – پیش از تو هیچ فرمانروایی را ندیده بودم / که پای افزاری وصله دار به پا کند / و مشکی کهنه بر دوش کشد و بردگان را برادر باشد + ب – ای خواجه رسیده است بلندیت به جایی گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی کز اهل سماوات به گوش تو رسد صوت تو زنده بمانی و بمیرد ملک الموت	۲۱
۱		سروده ی زیر را با توجه به قلمرو زبانی بررسی کنید + (چهارمورد بنویسید) شو ، خطر کن ز کام شیر بجوی یا چو مردانت مرگ رویارویی	۲۲
۱		سروده ی زیر را بخوانید و با توجه به قلمرو ادبی موارد خواسته شده را پاسخ دهید + آی میرزا / جنگل / وسعت پیوسته ی سبز سپیدار هاست / و سایه ها / یادآور خستگی توست / که کلمات زخم نارفیقان را در سایه ی بلوط پیر تکاندی / زان پس بلوط / در هر بهار / به یاد تو خون گریه می کند الف – واج آرایبی () ب – مراعات نظیر () پ – کنایه () ت – تشخیص ()	۲۳

ردیف	سوالات	صفحه ی چهارم	بارم				
	ج- کالبد شکاف نثر (۵ نمره)						
۲۴	<p>حکایت زیر را بخوانید و جدول را کامل کنید + در آبیگری سه ماهی بود . دو حازم یکی عاجز . از قضا روز دو صیاد بر آن گذشتند + و با یکدیگر میعاد نهادند که بیاورند و هر سه را بگیرند + ماهیان این سخن بشنوند + آن که حزم زیادت داشت سبک روی به کار آورد و از آن جانب که آب در می آمد برفور بیرون رفت +</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">سطح واژگان : ۱-</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">سطح دستوری :</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">۲-</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> </table> <p>محتوای این حکایت از نظر فکری : الف- جبرگراست یا اختیارگراست ؟ () ب- عینی است یا ذهنی ؟ ()</p> <p>موارد خواسته شده را مشخص کنید + الف- مراعات نظیر () ب- تضاد (طباق) ()</p>	سطح واژگان : ۱-	سطح دستوری :	۲-			۲
سطح واژگان : ۱-	سطح دستوری :						
۲-							
۲۵	<p>حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی بررسی کنید + (چهار مورد کافی است) « ای کریمی که بخشنده ی عطایی و ای حکیمی که پوشنده ی خطایی و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات بی همتایی »</p> <p style="text-align: center;">۱- ۲- ۳-</p>		۱				
۲۶	<p>دو مورد از نکات فکری متن زیر را شناسایی کنید و بنویسید + « روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود + بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی ؟ او گفت : چه کنم ؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند + گفت : آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است ! »</p> <p style="text-align: center;">۱- ۲-</p>		۱				
۲۷	<p>متن زیر را بخوانید و دو ویژگی نثر دوره دوم (سبک عراقی) را در آن بیابید + « آورده اند که به فلان شهر ، درختی بود و در زیر درخت ، سوراخ موش و نزدیک آن ، گربه ای خانه داشت ؛ و صیادان آنجا بسیار آمدندی + گربه در دام افتاد + با خود گفت : « در بلاها باز است و انواع آفت به من محیط و راه مخوف ، و با این همه دل از خود نشاید برد + »</p> <p style="text-align: center;">۱- ۲-</p>		۱				
تعداد سوالات : ۲۷		با آرزوی موفقیت برای شما	جمع بarm ۲۰				